Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2014. gada 27. novembrī*

Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Spēka transformatoru tirgus — Lēmums, ar kuru konstatēts EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpums — Tirdzniecības starp dalībvalstīm ietekmēšana — Uzņēmuma jēdziens — Vainojamība pārkāpjošā rīcībā — Prezumpcija par mātesuzņēmuma faktiski īstenotu izšķirošu ietekmi uz tā meitasuzņēmuma rīcību — Pienākums norādīt pamatojumu

Lieta T-517/09

Alstom , Levaluā-Perē [*Levallois-Perret*] (Francija), ko pārstāv *J. Derenne* un *A. Müller-Rappard*, *avocats*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja *A. Bouquet*, *N. von Lingen* un *K. Mojzesowicz*, vēlāk – *A. Bouquet*, *K. Mojzesowicz* un *P. Van Nuffel*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2009. gada 7. oktobra Lēmumu C(2009) 7601, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar EKL 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.129 – Spēka transformatori).

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs O. Cūcs [*O. Czúcz*] (referents), tiesneši I. Labucka un D. Gracijs [*D. Gratsias*],

sekretāre K. Kristensena [*C. Kristensen*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 9. jūlija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

1 Šī lieta attiecas uz spēka transformatoru, autotransformatoru un šunta reaktoru ar sprieguma diapazonu 380 kV un vairāk nozari. Spēka transformators ir galvenais elektriskais komponents, kura funkcija ir samazināt vai palielināt spriegumu elektriskajā ķēdē. Spēka transformatorus pārdod kā autonomas iekārtas vai kā gatavu elektroapakšstaciju daļu.

2 Šajā lietā būtiskajā laikposmā, proti, laikā no 1999. gada 9. jūnija līdz 2003. gada 15. maijam, *Alstom T&D SA* darbojās spēka transformatoru nozarē. Visā šajā laikposmā prasītājai *Alstom* pilnībā piederēja *Alstom France SA* (kas 1999. gada augustā tika pārdēvēta par *Alstom Holdings*) kapitāls, kurai savukārt pilnībā piederēja *Alstom T&D* kapitāls.

3 Pēc *Alstom* grupas veiktās spēka transformatoru ražošanas darbības pārdošanas *Areva* grupai *Alstom T&D SA* 2004. gadā tika pārcelta uz *Areva* grupu, kuru kontrolēja *Areva SA*, un vēlāk tika pārdēvēta par *Areva T&D SA*.

4 2007. gada 8. augustā un 2008. gada 18. martā Eiropas Kopienu Komisija nosūtīja prasītājai informācijas pieprasījumus, uz kuriem tā atbildēja attiecīgi 2007. gada 7. septembrī un 2008. gada 28. februārī.

5 2008. gada 30. septembrī Komisija nolēma uzsākt pret apstrīdētā lēmuma adresātiem procedūru attiecībā uz spēka transformatoru tirgu.

6 Paziņojums par iebildumiem tika pieņemts 2008. gada 20. novembrī. Prasītāja uz to atbildēja 2009. gada 20. janvārī. Uzklausīšana notika 2009. gada 17. februārī.

7 2009. gada 7. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu C(2009) 7601, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar EKL 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.129 – Spēka transformatori) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"), kurā konstatēja, ka *Areva T&D* un prasītāja ir pārkāpušas EKL 81. pantu un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (turpmāk tekstā – "EEZ līgums") 53. pantu, un uzlika prasītājai naudas sodu 16,5 miljonu euro apmērā, no kuriem *Areva T&D* ir solidāri atbildīga par 13,53 miljonu euro samaksu.

8 Apstrīdētajā lēmumā Komisija konstatēja, ka *Areva T&D* vismaz no 1999. gada 9. jūnija līdz 2003. gada 15. maijam ir piedalījusies "gentlemen's agreement (*GA*)" – nelikumīgā aizliegtā vienošanās darbībā, kura aptvēra visu Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) teritoriju un sastāvēja no mutiski noslēgta nolīguma starp Eiropas un Japānas spēka transformatoru ražotājiem, un kuras mērķis bija ievērot vienam otra iekšzemes tirgu un atturēties no pārdošanas tajos.

9 Attiecībā uz *gentlemen's agreement* organizāciju Komisija ir norādījusi, ka tajā piedalījušies uzņēmumi bija sadalīti divās grupās, no kurām viena bija Eiropas grupa un otra Japānas grupa, ka katrai no grupām bija jāieceļ uzņēmums sekretārs un ka visā pārkāpuma laikā *Siemens* bija pildījis Eiropas grupas sekretāra pienākumus un *Hitachi* bija pildījis Japānas grupas sekretāra pienākumus. Tā arī konstatēja, ka nolīgums par tirgus sadali bija ticis papildināts ar nolīgumu par uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā (projektus) saistībā ar otras grupas teritoriju paziņošanu un ka par šiem projektiem bija jāpaziņo otras grupas sekretāram, lai varētu tos pārdalīt.

10 Apstrīdētais lēmums attiecas uz spēka transformatoru tirgu, kas tiek pārdoti kā autonoms produkts vai iekļauti pabeigtos projektos, bet neattiecas uz spēka transformatoriem, kurus pārdod kā uz gāzes izolācijas slēgiekārtām balstītu apakšstaciju daļu, par ko jau ir ticis pieņemts Komisijas 2007. gada

24. janvāra Lēmums C(2006) 6762, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/F/38.899 – Gāzes izolācijas slēgiekārtas) (kopsavilkums publicēts OV 2008, C 5, 7. lpp.).

11 Apstrīdētā lēmuma 5.5. punkta 171.–174. apsvērumā Komisija atzina, ka *gentlemen's agreement* ir ietekmējusi tirdzniecību starp dalībvalstīm un starp EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm.

12 Apstrīdētā lēmuma 6. punkta 183.–205. apsvērumā Komisija konstatēja, ka prasītāja un *Areva T&D*, kuras nosaukums tobrīd bija *Alstom T&D*, ir solidāri atbildīgas par laikposmā no 1999. gada 9. jūnija līdz 2003. gada 25. martam izdarīto pārkāpumu. Šajā ziņā tā konstatēja, pirmkārt, ka, ņemot vērā to, ka prasītājai pilnībā piederēja *Areva T&D*, kuras nosaukums tobrīd bija *Alstom T&D*, tā varēja prezumēt, ka prasītāja ir īstenojusi izšķirošu ietekmi uz *Areva T&D* rīcību, un, otrkārt, ka prasītāja nav iesniegusi argumentus šīs prezumpcijas atspēkošanai.

13 Starpība starp prasītājai piemērotā naudas soda apmēru un *Areva T&D* piemērotā naudas soda apmēru ir izskaidrojama ar to, ka Komisija bija samazinājusi *Areva T&D* piemēroto naudas sodu par 18 %, ņemot vērā tās faktisko sadarbību, kas pārsniedza Komisijas paziņojuma par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] samazināšanu karteļu gadījumos (OV 2002, C 45, 3. lpp.) piemērošanas jomu.

14 Komisija paziņoja prasītājai par apstrīdēto lēmumu ar 2009. gada 8. oktobra vēstuli, kas tika saņemta 2009. gada 9. oktobrī.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

15 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2009. gada 21. decembrī, prasītāja cēla šo prasību.

16 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— atcelt grāmatvedības 2009. gada 10. decembra vēstuli;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

17 Komisija, pirmkārt, ir iesniegusi iebildumu rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā reģistrēts 2010. gada 19. aprīlī un kurā tās prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību par apstrīdētā lēmuma atcelšanu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

18 Otrkārt, tā ir izvirzījusi iebildi par nepieņemamību, Vispārējās tiesas kancelejā reģistrēta 2010. gada 19. aprīlī un attiecas uz lūgumu atcelt grāmatvedības vēstuli. Šajā iebildē par nepieņemamību Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību par grāmatvedības vēstules atcelšanu kā acīmredzami nepieņemamu;

— pakārtoti atzīt, ka tiesvedība ir jāizbeidz pirms sprieduma taisīšanas;

— katrā ziņā:

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;

— pakārtoti piespriest lietas dalībniekiem segt savus tiesāšanās izdevumus pašiem.

19 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2010. gada 18. jūnijā, prasītāja iesniedza savus apsvērumus par iebildi par nepieņemamību. Tajā tā ir izvirzījusi šādus prasījumus Vispārējai tiesai:

— noraidīt iebildi par nepieņemamību un lūgt Komisijai iesniegt argumentus savai aizstāvībai pēc būtības;

— pakārtoti pievienot pieņemamības jautājuma izskatīšanu lietas izskatīšanai pēc būtības un lūgt Komisijai iesniegt argumentus savai aizstāvībai pēc būtības;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20 2011. gada 24. oktobrī lieta tika nodota jaunam tiesnesim referentam, kurš darbojas trešajā palātā.

21 Ar 2012. gada 24. aprīļa rīkojumu lietā *Alstom*/Komisija, kas Krājumā nav publicēts, Vispārējā tiesa (trešā palāta) nolēma izbeigt tiesvedību lietā attiecībā uz lūgumu par grāmatvedības vēstules atcelšanu un atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.

22 Pēc tiesneša referenta ziņojuma noklausīšanās Vispārējā tiesa (trešā palāta) procesa organizatorisko pasākumu Vispārējās tiesas Reglamenta 64. panta izpratnē ietvaros nolēma uzdot lietas dalībniekiem jautājumus – kas ir lūgums, ko lietas dalībnieki izpildīja tam paredzētajā termiņā, – un uzsākt mutvārdu procesu.

23 Vispārējā tiesa 2012. gada 9. jūlija tiesas sēdē uzklausīja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.

24 Ņemot vērā saikni starp šo lietu un lietu T-521/09 *Alstom Grid*/Komisija, Vispārējā tiesa nolēma pasludināt savus spriedumus abās šajās lietās vienā un tajā pašā laikā. Vispārējā tiesa apturēja tiesvedību lietā T-521/09 *Alstom Grid*/Komisija līdz Tiesas galīgā nolēmuma pieņemšanai lietā C-231/11 P Komisija/*Siemens Österreich* u.c., proti, līdz 2014. gada 10. aprīlim.

Juridiskais pamatojums

25 Prasība atcelt apstrīdēto lēmumu ir balstīta uz trīs pamatiem. Pirmais pamats attiecas uz to tiesību normu pārkāpumu, kas reglamentē solidāru soda noteikšanu divām sabiedrībām. Tas ir iedalīts divās daļās, kas attiecas, pirmkārt, uz solidārajai atbildībai piemērojamās judikatūras pārkāpumu un, otrkārt, uz vispārējā sodu individualitātes un personīgā rakstura principa pārkāpumu slikti pamatotas solidārās atbildības dēļ. Otrais pamats attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi. Tas ir iedalīts trīs daļās, kas attiecas, pirmkārt, uz nepietiekamu pamatojumu saistībā ar tirdzniecības starp dalībvalstīm un EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm ietekmēšanu, otrkārt, uz pamatojuma trūkumu saistībā ar Komisijas secinājumu, saskaņā ar kuru prasītāja nav atspēkojusi prezumpciju par atbildību par tās meitasuzņēmuma rīcību, un, treškārt, uz pretrunīgu pamatojumu saistībā ar prasītājas un tās meitasuzņēmuma kumulatīvo atbildību. Trešais pamats ir balstīts uz EKL 81. panta pārkāpumu saistībā ar noteikumiem par mātesuzņēmumu vainojamību par to meitasuzņēmumu izdarītajiem pārkāpumiem.

26 Vispārējā tiesa uzskata, ka vispirms ir jāizvērtē otrā pamata pirmā daļa, kas attiecas uz Komisijas pamatojumu saistībā ar ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, un pēc tam ir jāizvērtē tie pamati un daļas, kas attiecas uz Komisijas lēmumu atzīt prasītāju par vainojamu par tās meitasuzņēmuma rīcību, kuras nosaukums tās dalības *gentlemen's agreement* laikā bija *Alstom T&D*, apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā – *Areva T&D* un, sākot no 2010. gada janvāra, pēc tam, kad to bija iegādājusies *Alstom*, – *Alstom Grid SAS* (turpmāk tekstā – "*T&D* meitasuzņēmums").

1. *Par otrā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz ietekmes uz tirdzniecību nepietiekamo pamatojumu*

27 Otrā pamata pirmās daļas ietvaros prasītāja apgalvo, ka Komisija nav pietiekami pamatojusi savu secinājumu, saskaņā ar kuru *gentlemen's agreement* bija ietekmējusi tirdzniecību starp dalībvalstīm un EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm.

28 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka EKL 253. pantā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formalitāte, kura ir jānošķir no jautājuma par pamatojuma pamatotību, kas attiecas uz strīdīgā akta tiesiskumu pēc būtības (spriedumi, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, C-367/95 P, Krājums, EU:C:1998:154, 67. punkts; 2001. gada 22. marts, Francija/Komisija, C-17/99, Krājums, EU:C:2001:178, 35. punkts, un 2011. gada 29. septembris, *Elf Aquitaine*/Komisija, C-521/09 P, Krājums, EU:C:2011:620, 146. punkts).

29 Vērtējot šādā perspektīvā, EKL 253. pantā prasītajam pamatojumam ir jābūt pielāgotam attiecīgā akta būtībai un tam nepārprotami un viennozīmīgi jāatspoguļo iestādes – akta autores – argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot pieņemtā akta pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt pārbaudi (spriedumi Francija/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2001:178, 35. punkts, un *Elf Aquitaine* /Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 147. punkts,).

30 Tādējādi saistībā ar individuāliem lēmumiem no pastāvīgās judikatūras izriet, ka pienākuma pamatot individuālu lēmumu mērķis – papildus tam, ka tas ļauj tiesai īstenot pārbaudi, – ir sniegt ieinteresētajai personai pietiekamu norādi, lai tā saprastu, vai lēmumā, iespējams, nav pieļauta kļūda, kas ļauj apstrīdēt tā tiesiskumu (spriedumi, 2003. gada 2. oktobris, *Corus UK*/Komisija, C-199/99 P, Krājums, EU:C:2003:531, 145. punkts; 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, Krājums, EU:C:2005:408, 462. punkts, un *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 148. punkts).

31 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamatojuma prasība ir jāizvērtē, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, tostarp akta saturu, izvirzīto motīvu būtību un akta adresātu vai citu personu, kuras šis akts skar tieši un individuāli, iespējamās intereses saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (spriedumi Komisija/ *Sytraval* un *Brink's France*, minēts 28. punktā, EU:C:1998:154, 63. punkts; 2008. gada 10. jūlijs, *Bertelsmann* un *Sony Corporation of America*/*Impala*, C-413/06 P, Krājums, EU:C:2008:392, 166. un 178. punkts, un *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 150. punkts).

32 Tieši ņemot vērā iepriekš minēto judikatūru, ir jāizvērtē apstrīdētā lēmuma pamatojums.

33 Pirmkārt, ir jāizvērtē prasītājas iebildums, saskaņā ar kuru Komisija nav pietiekami pamatojusi savu secinājumu par spēka transformatoru tirdzniecības starp Eiropas Kopienas dalībvalstīm un EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm pastāvēšanu.

34 Šajā ziņā ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 172. apsvērumā Komisija ir konstatējusi, ka "ar spēka transformatoriem saistītajai darbībai ir raksturīgs ievērojams tirdzniecības apjoms starp dalībvalstīm, kā arī starp Kopienu un [Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas] valstīm, kas ir EEZ sastāvdaļa". Šajā

kontekstā tā ir atsaukusies uz apstrīdētā lēmuma 2.4. punktā (38. apsvērums) pārņemto pamatojumu, kurā tā ir konstatējusi, pirmkārt, ka klienti pastāv visās dalībvalstīs, kā arī Norvēģijā, Islandē un Lihtenšteinā un ka, otrkārt, galvenie Eiropas ražotāji atradās it īpaši Vācijā, Spānijā, Francijā, Austrijā, Portugālē un Šveicē.

35 Turklāt apstrīdētā lēmuma 172. apsvērums un 2.4. punkts ir jālasa, ņemot vērā šā punkta kontekstu. Proti, iepriekšējā – 2.3. punktā – Komisija ir aprakstījusi attiecīgajā nozarē pastāvošo piedāvājumu un pieprasījumu. Runājot par piedāvājumu, tā apstrīdētā lēmuma 34. un 35. apsvērumā ir atzinusi, ka Eiropas piegādātāji pārdeva spēka transformatorus lielākajā daļā Eiropas valstu. Attiecībā uz pieprasījumu tā apstrīdētā lēmuma 36. apsvērumā ir konstatējusi, ka galvenie klienti bija sabiedriskas nozīmes sabiedrības, reģionālās valdības un privātie uzņēmumi, kas darbojas transporta un elektroenerģijas apgādes jomā. Tāpat tā apstrīdētā lēmuma 37. apsvērumā ir konstatējusi, ka spēka transformatoru pārdošanas apjoms, ko šī procesa dalībnieki bija realizējuši EEZ, 2001. gadā bija aptuveni 105 miljoni euro, kas ir aptuveni 65 % no spēka transformatoru kopējā pārdošanas apjoma EEZ.

36 Faktiskie un tiesiskie elementi, ar kuriem Komisija ir pamatojusi savu secinājumu, saskaņā ar kuru starp dalībvalstīm un EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm pastāvēja tirdzniecība, tādējādi skaidri izriet no apstrīdētā lēmuma pamatojuma.

37 Līdz ar to ir jānoraida iebildums par nepietiekamu pamatojumu attiecībā uz spēka transformatoru tirdzniecības starp dalībvalstīm un EEZ līguma līgumslēdzējām pusēm pastāvēšanu.

38 Otrkārt, ir jāizvērtē prasītājas iebildums, saskaņā ar kuru Komisija nav pietiekami pamatojusi savu secinājumu par *gentlemen's agreement* ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un EEZ līgumslēdzējām pusēm.

39 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 174. apsvērumā Komisija ir konstatējusi, ka *gentlemen's agreement* attiecās uz tirgu sadali un aizsargāja EEZ ražotājus no Japānas spēka transformatoru ražotājiem. Šis apsvērums ir jālasa kopā ar apstrīdētā lēmuma 88.–90. apsvērumu, kuros Komisija ir secinājusi, ka Japānas ražotāji bija apņēmušies nepārdot spēka transformatorus Eiropā un Eiropas ražotāji bija apņēmušies nepārdot tos Japānā.

40 No apstrīdētā lēmuma 165., 166. un 174. apsvēruma skaidri izriet, ka Komisija bija uzskatījusi, ka aizliegtas vienošanās, kurai ir šāds mērķis, sekas ir vai varētu būt tirdzniecības plūsmu parastās virzības, kas tām citādi būtu, izjaukšana.

41 Turklāt ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 167.–169. apsvērumā Komisija ir noraidījusi argumentus, ko attiecīgie uzņēmumi bija izvirzījuši, lai pierādītu, ka pastāv šķēršļi, kuri nepieļauj nekādu konkurenci starp Japānas un Eiropas ražotājiem. Šajā ziņā, pirmkārt, Komisija ir norādījusi, ka attiecīgie uzņēmumi ir regulāri apstiprinājuši savu dalību *gentlemen's agreement*. Otrkārt, tā ir konstatējusi, ka Eiropas tirgū bija ienācis kāds Korejas ražotājs. Treškārt, tā ir norādījusi, ka *gentlemen's agreement* darbības laikā Japānas ražotāji bija ienākuši ASV tirgū un ka lietas dalībnieki nav pierādījuši, ka šķēršļi ienākšanai šajā tirgū stipri atšķirās no šķēršļiem ienākšanai Eiropas tirgū.

42 Faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem Komisija bija pamatojusi savu secinājumu, saskaņā ar kuru *gentlemen's agreement* bija vai varēja būt ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un EEZ līguma līgumslēdzējam pusēm, tādējādi skaidri izriet no apstrīdētā lēmuma pamatojuma.

43 Tādējādi otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

2. *Par prasītājas un tās T&D meitasuzņēmuma solidāro atbildību*

44 Visi pārējie pamati un to daļas attiecas uz Komisijas lēmumu atzīt prasītāju un tās *T&D* meitasuzņēmumu par solidāri atbildīgu par naudas soda samaksu. Šajā ziņā prasītāja būtībā ir izvirzījusi trīs iebildumus pret Komisijas lēmumu atzīt to par atbildīgu. Pirmkārt, pirmā pamata pirmajā daļā tā apgalvo, ka Komisija nav ievērojusi ar solidāro atbildību saistīto judikatūru. Otrkārt, otrā pamata otrajā daļā tā ir norādījusi, ka Komisija nav pietiekami pamatojusi savu secinājumu, saskaņā ar kuru prasītāja neesot iesniegusi pietiekamus argumentus prezumpcijas par faktiski īstenotu izšķirošu ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību tirgū atspēkošanai. Treškārt, gadījumā, ja Komisija varēja pamatoties uz solidāro atbildību reglamentējošo judikatūru, lai atzītu prasītāju par atbildīgu, prasītāja trešajā pamatā, pirmā pamata otrajā daļā un otrā pamata trešajā daļā apgalvo, ka arī pati šī judikatūra ir pretrunīga un pretēja EKL 81. pantam un Savienības tiesību principiem.

Par pirmā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz solidāro atbildību reglamentējošās judikatūras neievērošanu

45 Pirmā pamata pirmajā daļā prasītāja kritizē Komisiju par to, ka tā nav ievērojusi ar solidāro atbildību saistīto judikatūru. Šī daļa sastāv no diviem iebildumiem. Pirmais iebildums attiecas uz to, ka prasītāja un tās *T&D* meitasuzņēmums nav viena ekonomiska vienība. Otrajā iebildumā prasītāja pārmet Komisijai to, ka tā nav konstatējusi savstarpēji aizstājamu šo divu sabiedrību atbildību.

46 Pirmā pamata pirmā daļa ir pieņemama. Pretēji Komisijas apgalvotajam, prasītājai ir interese izvirzīt attiecīgo daļu. Pirmkārt, attiecībā uz iebildi par nepieņemamību, kas attiecas uz pirmā pamata autonomijas neesamību attiecībā pret trešo pamatu, pietiek atgādināt, ka pirmā pamata pirmajā daļā prasītāja ir norādījusi, ka Komisija nav ievērojusi ar solidāro atbildību saistīto judikatūru, bet trešajā pamatā tā ir apgalvojusi, ka pati šī judikatūra ir pretrunā EKL 81. pantam un Savienības tiesību principiem (skat. šī sprieduma 44. punktu). Otrkārt, runājot par argumentu, saskaņā ar kuru prasītājai nav intereses apstrīdēt solidāru naudas soda uzlikšanu, jo šāda naudas soda uzlikšana tai ir izdevīga, pietiek konstatēt, ka prasītāja abus iepriekš minētos iebildumus ir izvirzījusi, lai apstrīdētu pati savu atbildību.

Par pirmo iebildumu, kas attiecas uz to, ka prasītāja un tās *T&D* meitasuzņēmums nav viena ekonomiska vienība

47 Pirmā pamata pirmās daļas pirmajā iebildumā prasītāja apgalvo, ka Komisija nav ievērojusi ar solidāro atbildību saistīto judikatūru, nosakot tai solidāru sodu kopā ar tās *T&D* meitasuzņēmumu, lai gan tie nav bijuši viena ekonomiska vienība nedz tās *T&D* meitasuzņēmuma dalības *gentlemen's agreement* laikā, nedz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī.

– Par ekonomiskas vienības nepastāvēšanu *gentlemen's agreement* darbības laikā

48 Prasītāja apgalvo, ka tā un tās *T&D* meitasuzņēmums nav bijuši viena ekonomiska vienība šī meitasuzņēmuma dalības *gentlemen's agreement* laikā. Tā uzskata, ka saskaņā ar judikatūru divas sabiedrības var uzskatīt par vienu ekonomisko vienību un tātad par vienu uzņēmumu EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta izpratnē tikai tad, ja detalizētā pārbaudē ir iespējams konstatēt, ka vienotas rīcības vai vienotas darbības dēļ viena no šīm sabiedrībām pieņem lēmumus abu sabiedrību vietā, bet otra sabiedrība zaudē savu autonomiju. Tomēr šajā lietā Komisija esot balstījusies tikai uz to, ka prasītājai tās *T&D* meitasuzņēmuma dalības *gentlemen's agreement* laikā pilnībā piederēja šī meitasuzņēmuma kapitāls un no tā esot secinājusi, ka prasītāja ir īstenojusi izšķirošu ietekmi uz tās rīcību.

49 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Savienības konkurences tiesības attiecas uz uzņēmumu darbību (spriedums, 2004. gada 7. janvāris, *Aalborg Portland* u.c./Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P, Krājums, EU:C:2004:6, 59. punkts) un ka uzņēmuma jēdziens ietver jebkuru vienību, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no šīs vienības juridiskā statusa un tās finansēšanas veida (spriedumi *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, minēts 30. punktā, EU:C:2005:408, 112. punkts; 2006. gada 10. janvāris, *Cassa di Risparmio di Firenze* u.c., C-222/04, Krājums, EU:C:2006:8, 107. punkts, un 2006. gada 11. jūlijs, *FENIN*/Komisija, C-205/03 P, Krājums, EU:C:2006:453, 25. punkts).

50 Tiesa ir arī precizējusi, ka uzņēmuma jēdziens, ievietots šajā kontekstā, ir jāsaprot kā tāds, kas apzīmē ekonomisku vienību pat tad, ja no juridiskā viedokļa šī ekonomiskā vienība sastāv no vairākām fiziskām vai juridiskām personām (spriedumi, 2006. gada 14. decembris, *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, C-217/05, Krājums, EU:C:2006:784, 40. punkts; 2009. gada 10. septembris, *Akzo Nobel* u.c./Komisija, C-97/08 P, Krājums, EU:C:2009:536, 55. punkts, un 2011. gada 20. janvāris, *General Química* u.c./Komisija, C-90/09 P, Krājums, EU:C:2011:21, 53. punkts).

51 Ja šāda ekonomiska vienība pārkāpj konkurences tiesību normas, tai ir jāatbild par šo pārkāpumu saskaņā ar personiskās atbildības principu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1999. gada 8. jūlijs, Komisija/*Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, *Recueil*, EU:C:1999:356, 145. punkts; 2000. gada 16. novembris, *Cascades*/Komisija, C-279/98 P, *Recueil*, EU:C:2000:626, 78. punkts; *Akzo Nobel* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2009:536, 56. punkts, un *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 36. punkts).

52 Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka meitasuzņēmuma rīcībā var vainot mātesuzņēmumu, it īpaši tad, ja, lai gan tas ir atsevišķa juridiska persona, šis meitasuzņēmums savu uzvedību tirgū nenosaka autonomi, bet gan būtībā izpilda mātesuzņēmuma dotus rīkojumus, īpaši ievērojot ekonomiskās, organizatoriskās un juridiskās saiknes, kas vieno šīs abas juridiskās vienības (spriedumi *Akzo Nobel* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2009:536, 58. punkts, un *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 54. punkts).

53 Tas tā ir tāpēc, ka šādā situācijā mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmums ir vienas ekonomiskas vienības sastāvdaļas un tātad veido vienu uzņēmumu iepriekš minētās judikatūras izpratnē. Tātad tas, ka mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmums ir viens uzņēmums EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta izpratnē, ļauj Komisijai adresēt mātesuzņēmumam lēmumu, ar kuru tiek uzlikts naudas sods, un neliek prasīt pierādīt pēdējās personisku līdzdalību šajā pārkāpumā (spriedumi *Akzo Nobel* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2009:536, 59. punkts; *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 38. punkts, un *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 55. punkts).

54 Īpašajā gadījumā, kad mātesuzņēmumam pieder viss tā meitasuzņēmuma, kas ir izdarījis Kopienu konkurences tiesību pārkāpumu, kapitāls, pirmkārt, šis mātesuzņēmums var īstenot izšķirošu ietekmi uz šī meitasuzņēmuma rīcību un, otrkārt, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka minētais mātesuzņēmums faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz tā meitasuzņēmuma rīcību (spriedumi *Akzo Nobel* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2009:536, 60. punkts; *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 39. punkts, un *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 56. punkts).

55 Šādos apstākļos pietiek, ka Komisija pierāda, ka viss meitasuzņēmuma kapitāls pieder tās mātesuzņēmumam, lai prezumētu, ka pēdējais īsteno izšķirošu ietekmi uz šī meitasuzņēmuma komercpolitiku. Līdz ar to Komisija varēs uzskatīt mātesuzņēmumu par solidāri atbildīgu par tā meitasuzņēmumam uzliktā naudas soda samaksu, ja vien šis mātesuzņēmums, kuram ir jāatspēko šī prezumpcija, neiesniedz pietiekamus pierādījumus, lai pierādītu, ka tā meitasuzņēmums rīkojas tirgū

autonomā veidā (spriedumi *Akzo Nobel* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2009:536, 61. punkts; *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 40. punkts, un *Elf Aquitaine* /Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 57. punkts).

56 Šādā gadījumā šīs prezumpcijas piemērošana nav atkarīga no papildu norāžu iesniegšanas (spriedumi *Akzo Nobel* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2009:536, 62. punkts, un *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 41. punkts).

57 Īpašajā gadījumā, kad mātesuzņēmumam pilnībā pieder iestarpinātās sabiedrības kapitāla daļas, kurai savukārt pilnībā pieder tā grupas meitasuzņēmuma kapitāldaļas, kurš ir Savienības konkurences tiesību normu pārkāpjošās rīcības īstenotājs, pastāv atspēkojama prezumpcija, saskaņā ar kuru mātesuzņēmums izmanto izšķirošu ietekmi uz iestarpināto sabiedrību un netieši caur šo pēdējo uzņēmumu mātesuzņēmums ietekmē arī iepriekš minētā meitasuzņēmuma rīcību (spriedums *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 86.–89. punkts).

58 No iepriekš minētās judikatūras izriet, ka, apstrīdētā lēmuma 189.–195. apsvērumā konstatējot, ka prasītājai pilnībā piederēja tās *T&D* meitasuzņēmuma kapitāls un ka tādējādi varēja prezumēt, ka prasītāja ir īstenojusi izšķirošu ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību tirgū, Komisija nav pārkāpusi mātesuzņēmuma atbildību par tā meitasuzņēmuma rīcību atbildību reglamentējošos noteikumus. Komisijai nebija pienākuma norādīt citus apstākļus, lai pierādītu vienas ekonomiskas vienības starp prasītāju un tās *T&D* meitasuzņēmumu pastāvēšanu, pretēji tam, ko ir apgalvojusi prasītāja, bet tā varēja balstīties tikai uz šo prezumpciju vien.

59 Pretēji prasītājas apgalvotajam, šo secinājumu neatspēko arī Tiesas 2003. gada 2. oktobra sprieduma *Aristrain*/Komisija (C-196/99 P, Krājums, EU:C:2003:529) 99. un 101. punkts vai Vispārējas tiesas 2005. gada 15. jūnija sprieduma *Tokai Carbon* u.c./Komisija (T-71/03, T-74/03, T-87/03 un T-91/03, EU:T:2005:220) 391. punkts. Būtībā šie spriedumu punkti, uz kuriem ir atsaukusies prasītāja, nav saistīti ar vertikālām attiecībām, kā tas ir šajā lietā, kurā ir jāizvērtē mātesuzņēmuma īstenota izšķiroša ietekme uz tā meitasuzņēmuma rīcību. Tieši pretēji – šie punkti attiecas uz gadījumiem, kad Komisijai bija jāizvērtē tādas izšķirošas ietekmes pastāvēšana, ko viena sabiedrība ir īstenojusi pār otru sabiedrību horizontālās attiecībās, proti, pirmkārt, attiecībās starp divām "māsu sabiedrībām" un, otrkārt, attiecībās starp "māsīcu sabiedrībām", tas ir, diviem meitasuzņēmumiem, kas pieder diviem dažādiem mātesuzņēmumiem.

60 Līdz ar to Komisija nav pārkāpusi meitasuzņēmuma un tā mātesuzņēmuma solidāro atbildību reglamentējošo judikatūru, prezumējot, ka prasītāja un tās *T&D* meitasuzņēmums bija viena ekonomiska vienība, pamatojoties uz to, ka prasītājai ar *Alstom France*, kas 1999. gada augustā tika pārdēvēta par *Alstom Holdings* (skat. šī sprieduma 2. punktu), starpniecību pilnībā piederēja tās *T&D* meitasuzņēmuma kapitāldaļas.

– Par ekonomiskas vienības nepastāvēšanu apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī

61 Prasītāja apgalvo, ka Komisija nav ievērojusi ar meitasuzņēmuma un tā mātesuzņēmuma solidāro atbildību saistīto judikatūru, atzīdama to par solidāri atbildīgu kopā ar tās *T&D* meitasuzņēmumu, lai gan tie apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī vairs nebija viena ekonomiska vienība.

62 Šajā ziņā ir jāatgādina judikatūra, saskaņā ar kuru principā fiziskajai vai juridiskajai personai, kas vadīja attiecīgo uzņēmumu pārkāpuma izdarīšanas laikā, ir pienākums par to atbildēt, pat ja lēmuma, ar ko tiek konstatēts pārkāpums, pieņemšanas dienā uzņēmuma vadība ir nonākusi citas personas atbildībā (spriedumi, 2000. gada 16. novembris, *KNP BT*/Komisija, C-248/98 P, Krājums, EU:C:2000:625, 71. punkts; *Stora Kopparbergs Bergslags*/Komisija, C-286/98 P, Krājums, EU:C:2000:630,

37.–40. punkts; *SCA Holding*/Komisija, C-297/98 P, Krājums, EU:C:2000:633, 27. punkts, un 2011. gada 29. marts, *ThyssenKrupp Nirosta*/Komisija, C-352/09 P, Krājums, EU:C:2011:191, 143. punkts).

63 No tā izriet, ka apstrīdētā lēmuma 194. apsvērumā Komisija ir pamatoti konstatējusi, ka secinājums par vienas ekonomiskas vienības pastāvēšanu starp mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu pārkāpuma izdarīšanas laikā pamato solidāra naudas soda uzlikšanu abām sabiedrībām, pat ja lēmuma par naudas soda uzlikšanu pieņemšanas laikā tās vairs nebija viena ekonomiska vienība.

64 Pretēji prasītājas apgalvotajam, šo pieeju neatspēko sprieduma *Tokai Carbon* u.c./Komisija, minēts 50. punktā (EU:T:2005:220), 390.–393. punkts. No šī sprieduma nevar secināt, ka ekonomiskai vienībai starp mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu joprojām ir jāturpina pastāvēt lēmuma par naudas soda uzlikšanu pieņemšanas laikā. Iepriekš minētajos punktos Vispārējā tiesa būtībā ir izvērtējusi ierobežojuma 10 % apmērā no apgrozījuma piemērošanu atbilstoši Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17, Pirmā regula par [EKL 81. un 82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.), 15. panta 2. punktam. Kā minētā sprieduma 389. punktā pamatoti ir atzinusi Vispārējā tiesa, šī ierobežojuma mērķis tostarp ir aizsargāt uzņēmumus pret pārmērīgiem naudas sodiem, kas varētu tos iznīcināt ekonomiskā ziņā. Līdz ar to tas ir jāpiemēro laikposmā, kas ir tuvāks naudas soda uzlikšanas datumam, un tādējādi tas neattiecas uz pārkāpumu, par kuriem ir piemērots sods, laikposmu. Minētā sprieduma 390.–393. punktam šajā lietā līdz ar to nav nozīmes, jo tie neattiecas uz jautājumu par to, vai atbildība par meitasuzņēmuma rīcību var tikt piedēvēta tā mātesuzņēmumam. Tieši pretēji – ir jākonstatē, ka minētā sprieduma 387. punktā Vispārējā tiesa ir netieši pieļāvusi, ka naudas sodu solidāri var uzlikt divām sabiedrībām, kas pārkāpuma izdarīšanas laikā veidoja vienu ekonomisku vienību, pat ja nav ticis pierādīts, ka tās arī lēmuma par naudas soda uzlikšanu pieņemšanas brīdī vēl joprojām bija viena ekonomiska vienība.

65 Tādējādi pirmā pamata pirmās daļas pirmais iebildums ir jānoraida pilnībā.

Par otro iebildumu, kas attiecas uz atbildības savstarpējo aizstājamību

66 Pirmā pamata pirmās daļas otrajā iebildumā prasītāja kritizē Komisiju par to, ka tā nav noteikusi tās individuālo, tiešo un formālo atbildību par tās dalību pārkāpumā. Tā uzskata, ka, lai varētu tai piespriest solidāru naudas soda samaksu kopā ar tās *T&D* meitasuzņēmumu, Komisijai bija jāpierāda ne vien tās *T&D* meitasuzņēmuma faktiska dalība pārkāpumā, bet arī prasītājas pašas dalība pārkāpumā. Tā uzskata, ka Komisijai bija autonomi jākonstatē pārkāpums ne tikai saistībā ar tās *T&D* meitasuzņēmumu, bet arī saistībā ar to pašu.

67 Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka saskaņā ar šī sprieduma 49.–57. punktā minēto judikatūru mātesuzņēmuma un tam pilnībā piederoša meitasuzņēmuma solidāra atbildība izriet no prezumpcijas, ka abas šīs sabiedrības ir viena un tā paša uzņēmuma sastāvdaļas EKL 81. panta izpratnē. Līdz ar to Komisijai ir tiesības adresēt lēmumu, ar kuru uzliek naudas sodu, gan mātesuzņēmumam, gan tā meitasuzņēmumam, ja tā pierāda, ka tās veido vienu uzņēmumu un ka šis uzņēmums ir piedalījies pārkāpumā. Pretēji prasītājas apgalvotajam, tādējādi nav nepieciešams pierādīt pamudinājuma saikni starp mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu saistībā ar pārkāpumu, nedz arī vēl jo vairāk – pirmās minētās sabiedrības dalību minētajā pārkāpumā (spriedums *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 88. punkts).

68 Pretēji prasītājas apgalvotajam, šo pieeju neatspēko arī 1998. gada 14. maija sprieduma *Metsä-Serla* u.c./Komisija (no T-339/94 līdz T-342/94, Krājums, EU:T:1998:100) 43. punkts. Nenoliedzami, ka Vispārējā tiesa tajā bija konstatējusi, ka uzņēmumu var atzīt par solidāri atbildīgu par naudas soda samaksu kopā ar kādu citu uzņēmumu tikai tad, ja Komisija pierāda, ka šis pārkāpums var tikt konstatēts attiecībā uz abiem uzņēmumiem. Tomēr no minētā sprieduma 58. punkta izriet, ka šis Vispārējās tiesas secinājums attiecas uz gadījumu, kad Komisija ir piemērojusi sodu diviem dažādiem uzņēmumiem EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta izpratnē, tātad – divām

autonomām ekonomiskajām vienībām, nevis uz gadījumu, kad Komisija ir piemērojusi sodu divām sabiedrībām, kuras ir vienas un tās pašas ekonomiskās vienības sastāvdaļas un tādējādi viens uzņēmums šo tiesību normu izpratnē.

69 Tā kā pirmā pamata pirmās daļas otrais iebildums arī nav pamatots, pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida pilnībā.

Par otrā pamata otro daļu, kas attiecas uz nepietiekamu pamatojumu saistībā ar to argumentu noraidījumu, kurus prasītāja bija izvirzījusi prezumpcijas par tās izšķirošo ietekmi uz tās T&D meitasuzņēmuma rīcību atspēkošanai

70 Otrā pamata otrajā daļā prasītāja apgalvo, ka Komisija nav pietiekami pamatojusi savu secinājumu, saskaņā ar kuru prasītājai nav izdevies atspēkot prezumpciju par tās izšķirošo ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību tirgū.

71 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda uz šī sprieduma 28.–31. punktā izklāstīto judikatūru attiecībā uz pienākumu norādīt pamatojumu.

72 Turpinājumā ir jāatgādina – ja lēmums par Savienības konkurences tiesību noteikumu piemērošanu attiecas uz vairākiem adresātiem un skar vainojamības pārkāpumā noteikšanu, tajā ir jābūt ietvertam pietiekamam pamatojumam attiecībā uz katru no tā adresātiem, it īpaši tiem adresātiem, kuri saskaņā ar šī lēmuma noteikumiem ir atzīti par atbildīgiem par šo pārkāpumu. Tādējādi saistībā ar mātesuzņēmumu, kas ir atzīts par atbildīgu par tā meitasuzņēmuma pārkāpumu veidojošo rīcību, šādā lēmumā ir jābūt ietvertam detalizētam to apstākļu izklāstam, kas var pamatot šīs sabiedrības atzīšanu par vainojamu attiecīgā pārkāpuma izdarīšanā (spriedums *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 152. punkts).

73 Runājot it īpaši par Komisijas lēmumu, kurš attiecībā uz dažiem adresātiem balstās tikai un vienīgi uz izšķirošas ietekmes faktiskas izmantošanas prezumpciju, jākonstatē, ka Komisijai katrā ziņā šiem adresātiem atbilstošā veidā ir jāizklāsta iemesli, pamatojoties uz kuriem minētie faktiskie un tiesiskie apstākļi nav bijuši pietiekami, lai atspēkotu minēto prezumpciju. Komisijas pienākums savus lēmumus pamatot šajā jautājumā it īpaši izriet no minētās prezumpcijas atspēkojamības, un to var atspēkot, ieinteresētajām personām iesniedzot pierādījumu par starp attiecīgajām sabiedrībām pastāvošajām ekonomiskajām, organizatoriskajām un juridiskajām saitēm (šajā ziņā skat. spriedumu *Elf Aquitaine* /Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 153. punkts).

74 Turklāt ir jāatgādina, ka Komisijas pamatojumam ir jāļauj Vispārējai tiesai veikt pārbaudi, izvērtējot visu informāciju saistībā ar ekonomiskajām, organizatoriskajām un juridiskajām saitēm starp mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu, kas varētu pierādīt, ka pēdējā minētā sabiedrība rīkojas autonomi attiecībā pret tās mātesuzņēmumu un ka abas šīs sabiedrības tādējādi nav viena ekonomiska vienība (spriedums *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 76. punkts).

75 Šāda pārbaude vēl jo vairāk ir veicama tādēļ, ka meitasuzņēmuma autonomija tā komercpolitikas īstenošanā, kā tas izriet no Tiesas judikatūras, ir visu to atbilstošo apstākļu sastāvdaļa, kas ļauj mātesuzņēmumam atspēkot prezumpciju par tā izšķirošo ietekmi uz meitasuzņēmuma rīcību, kas ir apstākļi, kuru raksturs un nozīme var atšķirties atkarībā no katras lietas konkrētajām īpatnībām (šajā ziņā skat. spriedumus *Akzo Nobel* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2009:536, 77. punkts, un *General Química* u.c./Komisija, minēts 50. punktā, EU:C:2011:21, 77. punkts).

76 Ņemot to vērā, jāatgādina, ka Komisijai šādā kontekstā tomēr nav jāizsaka viedoklis par apstākļiem, kas acīmredzami neattiecas uz lietu, kam nav nozīmes vai kas ir nepārprotami otršķirīgi (spriedums *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 154. punkts).

77 Visbeidzot pamatojums ieinteresētajai personai principā jāpaziņo vienlaikus ar tai nelabvēlīgo lēmumu. Pamatojuma trūkumu nevar novērst tādā veidā, ka ieinteresētā persona par lēmuma pamatojumu uzzina Savienības tiesā notiekošajā procesā (spriedumi, 1981. gada 26. novembris, *Michel*/Parlaments, 195/80, Krājums, EU:C:1981:284, 22. punkts; 2002. gada 26. septembris, Spānija/Komisija, C-351/98, Krājums, EU:C:2002:530, 84. punkts; 2004. gada 29. aprīlis, *IPK-München* un Komisija, C-199/01 P un C-200/01 P, Krājums, EU:C:2004:249, 66. punkts, un *Elf Aquitaine*/Komisija, minēts 28. punktā, EU:C:2011:620, 149. punkts).

78 Apstrīdētā lēmuma pamatojums ir jāizvērtē, ņemot vērā šo iepriekš minēto judikatūru.

Par apstrīdētā lēmuma pamatojumu

79 No apstrīdētā lēmuma 175.–178. apsvēruma, kā arī 183.–195. apsvēruma izriet, ka Komisija ir piemērojusi prasītājai naudas sodu, ņemot vērā to, ka tā un tās *T&D* meitasuzņēmums pēdējās minētās sabiedrības dalības *gentlemen's agreement* laikā veidoja vienu uzņēmumu EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta izpratnē. Šajā ziņā Komisija ir balstījusies uz prezumpciju, saskaņā ar kuru no tā, ka prasītājai pilnībā ir piederējis tādas sabiedrības kapitāls, kurai savukārt ir pilnībā piederējis tās *T&D* meitasuzņēmuma kapitāls, var secināt, ka pirmā minētā sabiedrība ir īstenojusi izšķirošu ietekmi uz pēdējās minētās sabiedrības rīcību tirgū.

80 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav pietiekami izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ tika noraidīti apstākļi, kurus prasītāja bija izvirzījusi šīs prezumpcijas atspēkošanai.

81 Šī daļa ir jāizskata trīs piegājienos. Pirmkārt, ir jākonstatē tie argumenti, kurus prasītāja ir izvirzījusi prezumpcijas par tās izšķirošo ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību atspēkošanai. Otrkārt, ir jāidentificē tā apstrīdētā lēmuma pamatojuma daļa, kurā Komisija ir atbildējusi uz šiem argumentiem. Treškārt, ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāizvērtē, vai Komisija nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu.

– Par prasītājas izvirzītajiem argumentiem

82 Attiecībā uz prasītājas izvirzītajiem apstākļiem prezumpcijas par tās izšķirošo ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību atspēkošanai ir jākonstatē, ka savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem prasītāja bija balstījusies uz astoņiem argumentiem, kuru galvenie elementi ir atspoguļoti turpinājumā.

83 Pirmkārt, prasītāja bija norādījusi, ka attiecību starp to un tās *T&D* meitasuzņēmuma pamatā bija operacionālās decentralizācijas princips. *Alstom* grupas pamatā esot bijusi "pilnībā decentralizēta organizācija". Dažādās grupas darbības nozares esot bijušas peļņas centri, saistībā ar kurām esot attīstījušies grupas meitasuzņēmumi. Katrs darbības virziens esot bijis pilnībā atbildīgs par peļņas un zaudējumu aprēķinu, esot pilnībā kontrolējis savas tehnoloģijas, savu cenu politiku, savus pārdošanas mērķus, savu bruto peļņu, savas pārdošanas izmaksas, savus naudas plūsmas pārskatus un savus krājumus. Tās *T&D* meitasuzņēmums esot bijis par spēka transformatoru ražošanas un pārdošanas darbību atbildīgais meitasuzņēmums.

84 Otrkārt, prasītāja bija apgalvojusi, ka 1992. gadā *Alstom* grupā tika veikta reorganizācija saistībā ar tās meitasuzņēmumiem, kas attīstījās katrā darbības nozarē, kuras mērķis bija sniegt darbiniekiem, kā arī trešajām personām skaidrāku priekšstatu par grupas ietvaros pastāvošo atbildības sadalījumu. Līdz ar to tā neesot varējusi būt iesaistīta tās *T&D* meitasuzņēmuma pārkāpjošās rīcības noteikšanā, jo grupas struktūra tai neesot ļāvusi būt par to informētai.

85 Treškārt, prasītāja bija norādījusi, ka tā ir sabiedrība, kuras vienīgais mērķis ir kapitāldaļu turēšana un pārvaldīšana, kā arī ļoti ierobežota politikas koordinēšana un vadība. Attiecības ar tās *T&D* meitasuzņēmumu neesot bijušas saistītas ar tās komercdarbību, it īpaši ar tās spēka transformatoru tirgū īstenotās rīcības noteikšanu.

86 Ceturtkārt, prasītāja bija apgalvojusi, ka komercpolitiku esot noteikuši meitasuzņēmumu vadītāji. Tai pašai neesot bijuši līdzekļi, nedz no personāla, nedz organizācijas un zināšanu viedokļa, lai varētu ietekmēt tās meitasuzņēmumu komercpolitiku. Tai neesot bijis darbinieku, komercdirektora vai komercizpētes iespēju. Tieši pretēji – katram meitasuzņēmumam esot bijis savs komercdirektors, kā arī juridiskā, finanšu, komunikāciju un personālresursu direkcija. Visi lēmumi tādējādi esot tikuši pieņemti meitasuzņēmumu līmenī.

87 Piektkārt, prasītāja bija apgalvojusi, ka tās izpildu komiteja nebija devusi nekādas norādes, kas varētu noteikt meitasuzņēmumu rīcību tirgū. *Alstom* izpildu komiteja esot lēmusi tikai par grupas globālo stratēģiju. Tās meitasuzņēmumu komercpolitika, it īpaši tās *T&D* meitasuzņēmuma komercpolitika, nekad neesot tikusi apspriesta izpildu komitejā. Šajā ziņā prasītāja bija norādījusi uz apstākļiem, kas, tāsprāt, liecina par "[izpildu komitejas] iespējas kaut kādi ietekmēt meitasuzņēmumu rīcību tirgū neesamību".

88 Sestkārt, prasītāja bija norādījusi, ka tā ir veikusi tikai ierobežotu un vēlāku nozīmīgo finanšu saistību kontroli saistībā ar pamatlēmumiem, kas var apdraudēt grupas finanšu pozīciju. Šāda finanšu kontrole neesot tikusi veikta attiecībā ne uz vienu ar spēka transformatoru darbību saistītu projektu.

89 Septītkārt, prasītāja bija norādījusi, ka apgalvotajos pārkāpumos ir bijuši iesaistīti tikai tās *T&D* meitasuzņēmuma darbinieki. Šajā ziņā tā ir norādījusi, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdas saistībā ar atsevišķu personu statusu kā kādas *Alstom* cilvēkresursu vadības sabiedrības darbiniekiem.

90 Astotkārt, prasītāja bija apgalvojusi, ka atsevišķu tās *T&D* meitasuzņēmuma vadītāju pienākumu pārklāšanās neesot bijusi būtiska, jo šīs personas operacionālu iemeslu dēļ neesot varējušas iesaistīties ar tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību spēka transformatoru tirgū saistītajos jautājumos, un neesot ticis pierādīts, ka šīs personas bija iesaistītas attiecīgajās aizliegtajās vienošanās darbībās.

– Par apstrīdētā lēmuma pamatojumu

91 Attiecībā uz Komisijas izvirzīto pamatojumu ir jānorāda, ka tā savu apstrīdētā lēmuma adresātu izvēli ir pamatojusi minētā lēmuma 6. punktā.

92 Apstrīdētā lēmuma 6.1. punktā, proti, tā 175.–181. apsvērumā, Komisija ir atgādinājusi vispārējos principus, kas reglamentē lēmuma, ar kuru konstatēts EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpums, adresātu izvēli. Apstrīdētā lēmuma 177. apsvērumā tā ir atzinusi, ka mātesuzņēmumam, kuram pilnībā pieder kāda meitasuzņēmuma kapitāls, ir jāiesniedz pietiekami pierādījumi, lai atspēkotu prezumpciju par to, ka tas ir kontrolējis šī meitasuzņēmuma komercdarbību.

93 Apstrīdētā lēmuma 6.2. punktā, proti, 183.–195. apsvērumā, Komisija ir piemērojusi šo principu prasītājai. Apstrīdētā lēmuma 185.–188. apsvērumā Komisija ir apkopojusi prasītājas izvirzītos argumentus, pirms veikt to izvērtēšanu 189.–195. apsvērumā.

94 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Komisijas pamatojuma lielākā daļa attiecas nevis uz tiem argumentiem, kurus prasītāja ir izvirzījusi kapitāldaļu piederības prezumpcijas atspēkošanai, bet gan uz citiem argumentiem. Būtībā Komisijas pamatojums, kas konkrēti attiecas uz argumentiem, kuri ir tikuši izvirzīti kapitāldaļu piederības prezumpcijas atspēkošanai, ir ļoti lakonisks:

— apstrīdētā lēmuma 189. apsvērumā Komisija ir vienīgi konstatējusi, ka prasītāja "nav norādījusi argumentus, ar kuriem varētu tikt atspēkota prezumpcija un pierādīts, ka meitasuzņēmuma uzņēmums bija rīkojies neatkarīgi";

— apstrīdētā lēmuma 190. apsvērumā Komisija ir apstiprinājusi, ka, [prasītājas] norādītie argumenti, "kā ir ticis pierādīts, tās meitasuzņēmuma šķietamās autonomijas pamatošanai šajā ziņā nav [bijuši] pietiekami".

95 Turklāt apstrīdētā lēmuma 191. apsvērumā Komisija ir atzinusi, ka mātesuzņēmuma vainojamība par meitasuzņēmuma pārkāpjošo rīcību neliek tai pierādīt, ka mātesuzņēmuma vadītāji bija zinājuši par meitasuzņēmuma izdarīto pārkāpumu.

96 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma 198. apsvērumu, uz kuru Komisija bija atsaukusies tiesas sēdē, ir jākonstatē, ka runa ir par vienkāršu Komisijas veiktu *Areva* izvirzīta argumenta atkārtojumu, un tas tādējādi nav Komisijas pamatojuma elements.

– Komisijas pamatojuma vērtējums

97 Tieši pamatojoties uz, pirmkārt, prasītājas izvirzītajiem argumentiem un, otrkārt, uz Komisijas pamatojumu attiecībā uz šiem argumentiem, ir jāizvērtē, vai apstrīdētā lēmuma pamatojums ir pietiekams.

98 Vispirms ir jānorāda, kā jau ticis minēts iepriekš, ka Komisijas pamatojums attiecībā uz astoņiem prasītājas izvirzītajiem argumentiem aprobežojas tikai ar apstrīdētā lēmuma 189. un 190. apsvērumā izdarīto secinājumu, saskaņā ar kuru prasītāja nav iesniegusi argumentus, kas varētu atspēkot kapitāldaļu piederības prezumpciju un pierādīt, ka tās *T&D* meitasuzņēmums ir rīkojies neatkarīgi. Apstrīdētajā lēmumā Komisija tādējādi ir vienīgi norādījusi savas pārbaudes rezultātu, neizklāstot iemeslus, kuru dēļ ar prasītājas izvirzītajiem argumentiem nebija iespējams atspēkot prezumpciju par tās izšķirošo ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību tirgū.

99 Runājot par apstrīdētā lēmuma 191. apsvērumu, tas labākajā gadījumā ir uzskatāms par atbildi uz prasītājas argumentu, kas ir ticis apkopots šī sprieduma 89. punktā, un uz daļu no argumentiem, kas ir tikuši apkopoti šī sprieduma 92. punktā, bet tas neatbilst pārējiem prasītājas izvirzītajiem argumentiem. Nenoliedzami, kaut arī kapitāldaļu piederības prezumpcija nevar tikt apstrīdēta tikai ar to vien, ka mātesuzņēmums nezināja par tā meitasuzņēmuma dalību konkurences tiesību normu pārkāpumā, tā tomēr paredz, ka attiecīgais meitasuzņēmums autonomi nenosaka savu rīcību tirgū, bet galvenokārt seko sava mātesuzņēmuma norādēm. Tomēr tieši šo pēdējo minēto nosacījumu prasītāja ir apstrīdējusi ar šiem pārējiem argumentiem, uz kuriem Komisijai tādējādi ir jāsniedz atbilde.

100 Šajā ziņā Komisija nevar apgalvot, ka tai atbilstoši pienākumam norādīt pamatojumu nebija jāizvērtē prasītājas izvirzītie argumenti, jo tie ir argumenti, kas acīmredzami neattiecas uz lietu, kam nav nozīmes vai kas ir nepārprotami otršķirīgi.

101 Jākonstatē, ka visus šī sprieduma 83.–90. punktā minētos argumentus nevar uzskatīt par tādiem, kas acīmredzami neattiecas uz lietu, kam nav nozīmes vai kas ir nepārprotami otršķirīgi, runājot par prezumpcijas par prasītājas īstenoto izšķirošo ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma komercpolitiku atspēkošanu.

102 Kā jau iepriekš norādīts, šī prezumpcija ir atspēkojama un mātesuzņēmums, kas iesniedz pietiekamus pierādījumus ar mērķi pierādīt, ka tā meitasuzņēmums tirgū darbojas autonomi, var to atspēkot. Līdz ar to Komisijai katrā konkrētajā lietā ir jāizvērtē visi tajā izvirzītie apstākļi saistībā ar organizatoriskajām, ekonomiskajām un juridiskajām saiknēm starp mātesuzņēmumu un tā meitasuzņēmumu, ar kuriem var pierādīt, ka attiecīgais meitasuzņēmums tirgū ir darbojies autonomi attiecībā pret tā mātesuzņēmumu un ka abi šie uzņēmumi tādējādi nav viena ekonomiska vienība (spriedumi, 2011. gada 16. jūnijs, *L'Air liquide*/Komisija, T-185/06, Krājums, EU:T:2011:275, 71.–75. punkts, un *Edison*/Komisija, T-196/06, Krājums, EU:T:2011:281, 76. un 77. punkts).

103 Šajā lietā prasītāja ir izvirzījusi argumentus, kuru mērķis tieši ir pierādīt, ka *gentlemen's agreement* darbības laikā tās meitasuzņēmums tirgū darbojās autonomi. Šajā ziņā tā nav tikai atsaukusies uz to, ka tās darbības mērķis bija tikai kapitāldaļu turēšana un pārvaldība, bet ir arī norādījusi uz īpašiem apstākļiem, kas raksturo tās saikni ar tās *T&D* meitasuzņēmumu, kā, piemēram, grupas operacionālās decentralizācijas princips, meitasuzņēmumu ekskluzīva atbildība par komercpolitikas noteikšanu un tas, ka grupas struktūras dēļ tai strukturāli nebija iespējas kontrolēt tās *T&D* meitasuzņēmuma komercpolitiku. Šajā ziņā prasītāja ir iesniegusi detalizētu informāciju par grupas darbību.

104 Visu prasītājas izvirzīto argumentu kopumu tādējādi nevar uzskatīt par tādiem, kas acīmredzami neattiecas uz lietu, kam nav nozīmes vai kas ir nepārprotami otršķirīgi.

105 Turklāt Komisija nevar pamatoti apgalvot, ka tai nebija pienākuma atbildēt uz prasītājas izvirzītajiem argumentiem, jo pierādīšanas pienākums esot bijis prasītājai, un tai tādējādi nebija pienākuma sniegt detalizētāku pamatojumu, ciktāl prasītāja nebija izvirzījusi pierādījumus šīs prezumpcijas atspēkošanai.

106 Šajā ziņā ir jānodala pierādīšanas pienākumu reglamentējošie noteikumi, no vienas puses, un pienākums norādīt pamatojumu, no otras puses. Kapitāldaļu piederības prezumpcija kā pierādīšanas pienākumu reglamentējošs noteikums attiecas uz jautājumu par to, kādi faktiskie apstākļi Komisijai ir jāpierāda, lai varētu pierādīt, ka mātesuzņēmums un meitasuzņēmums ir viena ekonomiska vienība un tādējādi viens uzņēmums EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta izpratnē. Savukārt pienākums norādīt pamatojumu, kas ir formāla rakstura pienākums, paredz, ka pamatojumam, uz kuru Komisija balsta savus secinājumus, ir nepārprotami un viennozīmīgi jāizriet no apstrīdētā lēmuma, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot pieņemtā akta pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt pārbaudi (skat. šī sprieduma 29. punktā minēto judikatūru). Līdz ar to, ja Komisija uzskata, ka ar mātesuzņēmuma izvirzītie apstākļi nav pietiekami, lai atspēkotu prezumpciju par tā ietekmi uz tā meitasuzņēmuma rīcību tirgū, tai joprojām ir pienākums izklāstīt tā iemeslus, ja vien runa nav par apstākļiem, kas acīmredzami neattiecas uz lietu vai kam nav nozīmes. Šajā ziņā Komisijas pienākums norādīt pamatojumu izriet no attiecīgās prezumpcijas atspēkojamā rakstura (spriedumi *L'Air liquide* /Komisija, minēts 102. punktā, EU:T:2011:275, 71.–75. punkts, un *Edison*/Komisija, minēts 102. punktā, EU:T:2011:281, 76. un 77. punkts).

107 Līdz ar to Komisijai bija pienākums apstrīdētajā lēmumā norādīt iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja, ka, neraugoties uz prasītājas izvirzītajiem argumentiem, tās meitasuzņēmuma rīcības tirgū autonomija nav tikusi pierādīta.

108 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jākonstatē, ka Komisija nav izpildījusi EKL 253. pantā paredzēto pienākumu norādīt pamatojumu, jo nav pietiekami izklāstījusi iemeslus, kādēļ ar prasītājas izvirzītajiem apstākļiem nebija pietiekami, lai atspēkotu prezumpciju par tās izšķirošo ietekmi uz tās *T&D* meitasuzņēmuma rīcību tirgū.

Par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildes sekām

109 Komisija apgalvo, ka, tā kā šajā lietā tā bija tiesīga konstatēt, ka kapitāldaļu piederības prezumpcija nav tikusi atspēkota, pienākuma norādīt pamatojumu neizpildei nevajadzētu būt pamatam apstrīdētā lēmuma atcelšanai. Tiesvedības laikā tā norādīja iemeslus, kuru dēļ, tāsprāt, prasītājas izvirzītie argumenti bija jānoraida.

110 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka pamatojums ieinteresētajai personai principā jāpaziņo vienlaikus ar lēmumu, kas uz to attiecas. Pamatojuma trūkumu nevar novērst tādā veidā, ka ieinteresētā persona par lēmuma pamatojumu uzzina tiesvedības laikā (spriedums *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, minēts 30. punktā, EU:C:2005:408, 463. punkts; spriedums, 2007. gada 12. septembris, *González y Díez* /Komisija, T-25/04, Krājums, EU:T:2007:257, 220. punkts; skat. iepriekš 77. punktā minēto judikatūru).

111 Līdz ar to pamatojumu, ko Komisija ir izvirzījusi tiesvedības laikā, nevar ņemt vērā, izvērtējot jautājumu par tās pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi.

112 Otrkārt, Komisija nevar atsaukties uz judikatūru, saskaņā ar kuru Vispārējai tiesai atzītās neierobežotās kompetences naudas sodu jomā izmantošana var attaisnot tādu papildus informācijas elementu iesniegšanu un ņemšanu vērā, kuru minēšanu lēmumā neprasa pienākums norādīt pamatojumu (spriedums *SCA Holding*/Komisija, minēts 62. punktā, EU:C:2000:633, 54. un 55. punkts). Prasītājas vainojamība par tās *T&D* meitasuzņēmuma pārkāpjošo rīcību rada jautājumu par vienas ekonomiskas vienības pastāvēšanu starp pirmo un otro minēto sabiedrību un visbeidzot – jautājumu par prasītājas dalību pārkāpumā, par kuru ir piemērots sods apstrīdētajā lēmumā. Šis jautājums ir saistīts ar minētā lēmuma tiesiskuma pārbaudi, nevis ar prasītājai uzliktā naudas soda apmēra atbilstošo raksturu. Tikai saistībā ar šo pēdējo jautājumu Vispārējai tiesai ir neierobežota kompetence (spriedums *SCA Holding* /Komisija, minēts 62. punktā, EU:C:2000:633, 54. un 55. punkts).

113 Treškārt, Komisija ir atsaukusies uz judikatūru, saskaņā ar kuru pamatojuma trūkums neizraisa apstrīdētā lēmuma atcelšanu, ja pēc lēmuma atcelšanas tā vietā tiktu pieņemts jauns identisks lēmums.

114 Šajā ziņā Komisija nevar pamatoti atsaukties uz Vispārējās tiesas 2006. gada 13. decembra spriedumu *FNCBV* u.c./Komisija (T-217/03 un T-245/03, Krājums, EU:T:2006:391, 362. un 363. punkts), kurā Vispārējā tiesa bija konstatējusi pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, ko Komisija bija pieļāvusi, nosakot par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumiem piemērojamos naudas sodus, vienlaicīgi norādot, ka, tā kā šīs iestādes izmantotajam risinājumam bija jātiek apstiprinātam pēc būtības, šis pārkāpums neradīja nedz apstrīdētā lēmuma atcelšanu, nedz naudas soda apmēra izmaiņas.

115 Šis vērtējums – kas ir saistīts ar neierobežotās kompetences, kura finansiālo sankciju jomā ir Vispārējai tiesai, īstenošanu – nav attiecināms uz šobrīd izskatāmo lietu, kas attiecas uz apstrīdētā lēmuma tiesiskuma pārbaudi, ciktāl Komisija tajā ir atzinusi prasītāju par atbildīgu par attiecīgā pārkāpuma izdarīšanu (skat. šī sprieduma 112. punktu; spriedumu *Edison*/Komisija, minēts 102. punktā, EU:T:2011:281, 91.–93. punkts).

116 Tāpat Komisija nevar balstīties uz judikatūru, saskaņā ar kuru prasītājam nav nekādas leģitīmas intereses izvirzīt pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi gadījumā, ja uzreiz ir skaidrs, ka pēc apstrīdētā lēmuma atcelšanas tiks pieņemts identisks lēmums (spriedumi, 1976. gada 29. septembris, *Morello*/Komisija, 9/76, Krājums, EU:C:1976:129, 11. punkts, un 1987. gada 20. maijs, *Souna*/Komisija, 432/85, Krājums, EU:C:1987:236, 20. punkts; 1992. gada 9. oktobris, *De Persio*/Komisija, T-50/91, Krājums, EU:T:1992:104, 10. un 24. punkts, un 2003. gada 3. decembris, *Audi*/ITSB (“TDI”), T-16/02, Krājums, EU:T:2003:327, 97. un 98. punkts).

117 Šajā lietā Komisija nav pietiekami pamatojusi iemeslu, kādēļ ar prasītājas izvirzītajiem argumentiem nebija iespējams pierādīt, ka tās *T&D* meitasuzņēmums savu rīcību tirgū noteica autonomi. Šis jautājums ir jāizvērtē, ņemot vērā visu informāciju saistībā ar organizatoriskajām, ekonomiskajām un

juridiskajām saiknēm starp prasītāju un tās *T&D* meitasuzņēmumu. Tā tādējādi ir sarežģīta pārbaude, kuras iznākums nevar tikt iepriekš paredzēts. Nepastāvot šādai pārbaudei, nevar tikt prezumēts, ka jau uzreiz ir skaidrs, ka tiks pieņemts identisks lēmums. Turklāt, ja tiktu atzīts, ka šādā gadījumā Vispārējai tiesai ir jāizvērtē paskaidrojumi, kurus Komisija pirmoreiz ir sniegusi tiesvedības laikā, tas būtu tiešā pretrunā šī sprieduma 73.–75. punktā minētajai judikatūrai.

118 Līdz ar to šajā lietā, pretēji Komisijas apgalvotajam, pamatojuma trūkums ir pamats apstrīdētā lēmuma atcelšanai.

119 Tādējādi apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, neizvērtējot pirmā pamata otro daļu, otrā pamata trešo daļu un trešo pamatu.

Par tiesāšanās izdevumiem

120 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Attiecībā uz prasītājas prasību atcelt apstrīdēto lēmumu Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs un prasītāja ir prasījusi piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

121 Attiecībā uz lūgumu atcelt grāmatvedības 2009. gada 10. decembra vēstuli ir jāatgādina, ka Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka tiesvedība saistībā ar šo lūgumu ir jāizbeidz pirms sprieduma taisīšanas un ka lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana ir jāatliek (šī sprieduma 16. punkts). Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 87. panta 6. punktam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Vispārējā tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem. Vispārējā tiesa uzskata, ka šajā lietā ir taisnīgi, ka Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus arī saistībā ar lūgumu atcelt grāmatvedības vēstuli.

122 Līdz ar to Komisijai ir jāpiespriež atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

nospriež:

1) **atcelt Komisijas 2009. gada 7. oktobra Lēmumu C(2009) 7601, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar EKL 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.129 – Spēka transformatori), ciktāl tas attiecas uz *Alstom;***

2) **piespriest Eiropas Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.**

Czúcz Labucka Gratsias

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2014. gada 27. novembrī.

[Paraksti]